

Pandemiya şəraitində ixrac əməliyyatları maneəsiz həyata keçirilir

Bazar araşdırmalarının nəticələri həmin yerli şirkətlərə təqdim olunub.

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, yanvar-aprel aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 161 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirib. Hesabat dövründə 96 ölkəyə məhsul ixrac olunub, 149 ölkədən idxal edilib.

Gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla bu ilin yanvar-aprel aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 8 milyard 180,5 milyon ABŞ dolları, o cümlədən ixracın dəyəri 4 milyard 798,7 milyon dollar, idxalın dəyəri 3 milyard 381,8 milyon dollar təşkil edib. Nəticədə 1 milyard 416,9 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranıb. Ötən ilin yanvar-aprel ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 25,5 faiz, real ifadədə 17,1 faiz, o cümlədən idxal 40,5 faiz, ixrac isə 0,4 faiz azalıb. Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən, xarici ticarət dövriyyəsinin 86,4 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, ABŞ, Hindistan, Ukrayna, İsrail, Almaniya, Yunanistan, Xorvatiya, Gürcüstan, Çexiya, Tunis, Portuqaliya, İspaniya, Avstriya, Fransa ilə aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşüb. Ölkəyə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 18,1 faizi Rusiyanın, 14,9 faizi Türkiyənin, 12,6 faizi Çinin, 9,6 faizi ABŞ-in, 5,3 faizi Almaniyanın, 4,4 faizi İtaliyanın, 4,3 faizi Ukraynanın, 2,8 faizi İranın, 2,2 faizi Birləşmiş Krallığın, 1,9 faizi Yaponiyanın, 1,7 faizi Fransanın, 1,6 faizi Koreyanın, hər biri 1,3 faiz olmaqla Türkmənistan və Hindistanın, 1,2 faizi Belarusun, 16,8 faizi isə digər ölkələrin payına düşüb.

İdxalda maşınların, mexanizmlərin, elektrotexniki avadanlıq və aparatların, azqiymətli metallar və onlardan hazırlanan məmulatların, kimya sənayesi məhsullarının, nəqliyyat vasitələrinin, bitki mənşəli məhsulların, hazır ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatların, toxuculuq materialları və məmulatlarının dəyəri üstünlük təşkil edib. İdxalın 66,6 faizi avtomobil, 19,3 faizi dəmir yolu, 9,4 faizi hava, 4,6

faizi dəniz nəqliyyatı ilə gətirilib, 0,1 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil edib.

Prezident İlham Əliyev 2020-ci ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunan müşavirədə iqtisadi sahədə əldə edilən müsbət göstəriciləri diqqətə çatdırmaqla bərabər, son illər kənd təsərrüfatında da mühüm dəyişikliklərin baş verdiyini vurğulayıb. Dövlət başçısı, eyni zamanda, hesabat dövründə Elektron Kənd Təsərrüfatı Proqramının gerçəkləşdirildiyini, fermerlərə subsidiyaların verilmə mexanizminin təkmilləşdirildiyini, bu sahədə məhsuldarlığın artırılması üçün önəmli tədbirlər həyata keçirildiyini, ixrac bazarının genişləndirildiyini bildirib.

Dövlətimizin başçısı kənd təsərrüfatının suya olan tələbatını ödəmək üçün yeni proqramın hazırlanmasının zərurliyini də diqqətə çatdıraraq, artıq köhnə metodlarla fəaliyyət göstərməyin vaxtı keçdiyini qeyd edib. Bunu həmin metodların səmərəliliyinin özünü doğrultmaması ilə əlaqələndirib və hazırda meiorasiya sahəsində yeni texnologiyaların tətbiqinə ehtiyac duyulduğunu vurğulayıb.

Burada onu da qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin aprelin 14-də imzaladığı “Koronavirus pandemiyası şəraitində və sonrakı dövrdə kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının mikrokreditlərlə təminatının yaxşılaşdırılması üçün vəsait ayrılması haqqında” sərəncamına əsasən Prezidentin ehtiyat fondundan Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinə 30 milyon manat məbləğində vəsait ayrılıb. Bu, fermerlərə əlavə bir dəstək, əkin dövründə fermerlərin mikrokreditlərə tələbatının ödənilməsi deməkdir.

Cari ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi yekunlarına həsr olunan müşavirədə aqrar sahənin inkişafı istiqamətində davamlı tədbirlərin həyata keçirilməsindən danışıqlarkən, hazırda kənd təsərrüfatında

fəaliyyətin xüsusi karantin rejiminin tələblərinə uyğun qurulduğu, Nazirlər Kabinetinin təlimatına əsasən, kənd təsərrüfatında işlərin fasiləsiz həyata keçirilməsi üçün Daxili İşlər Nazirliyi və yerli icra hakimiyyəti orqanları arasında sıx əməkdaşlıq yaradıldığı, yazlıq səpinlərinin aqrotekniki qaydalar əsasında aparıldığı da vurğulanıb.

Bu isə o deməkdir ki, rayonlardan orta və iritonnajlı maşınlarla paytaxta, digər böyük şəhərlərə, rayonlara kənd təsərrüfatı, eləcə də ərzaq məhsullarının daşınmasına icazə verilir. Fermerlər yerli icra hakimiyyəti orqanlarından aldıkları arayış əsasında məhsullarını sərbəst şəkildə paytaxt, böyük şəhərlər və rayonlara gətirib sata bilirlər. Eyni zamanda, məhsullar heç bir maneə olmadan bazarlara çıxarılır, həmçinin xarici ölkələrə ixrac edilir.

Koronavirus pandemiyasının kənd təsərrüfatına təsirinin minimuma endirilməsi üçün dövlət başçısının tapşırığı əsasında hazırda müvafiq tədbirlər görülür. Pandemiyanın yayılmasına qarşı görülən tədbirlərin kənd təsərrüfatına, fermerlərin fəaliyyətinə, vətəndaşların kənd təsərrüfatı məhsulları ilə təminatına mənfi təsir göstərməməsi üçün bütün zəruri addımlar atılır. Hazırda Nazirlər Kabinetinin Operativ Qərargahının müəyyənləşdirdiyi qaydalara uyğun olaraq xüsusi karantin rejiminin tələblərinə ciddi əməl edilməklə bölgələrdə aqrar sektorda fəaliyyət davam etdirilir. Eyni zamanda, həm rayonlararası, həm də şəhərlərarası ərzaq məhsullarının daşınmasında nəzərə qarpan problemlər aradan qaldırılır.

Xüsusi karantin rejimi dövründə kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracında da heç bir çətinlik yoxdur. Bu ilin 4 ayında ölkədən 493,3 ton (ötən ilin eyni dövründə isə həmin göstərici 419 ton təşkil edib) çay, 7 min ton meşə fındığı, 58,9 min ton tomat ixrac edilib.

V. BİNƏTOĞLU, “Xalq qəzeti”

Prezident İlham Əliyevin reallaşdırdığı davamlı iqtisadi inkişaf strategiyasının nəticəsi olaraq ölkəmizdə makroiqtisadi sabitlik və iqtisadi dayanıqlılıq təmin edilib. Son illər bütün sahələrdə, o cümlədən gömrük sistemində aparılan uğurlu islahatlar əlverişli biznes mühitinin yaradılması, beynəlxalq ticarətin asanlaşdırılması, gömrük prosedurlarının sadələşdirilməsi, vətəndaş məmnuniyyətinin və şəffaflığın təmin olunmasına şərait yaradıb.

Bütün dünyada COVID-19 pandemiyası iqtisadiyyata təsirsiz ötürməyib. Koronavirusun təsiri ticarət dövriyyəsində azalmalara da səbəb olub. Buna baxmayaraq, Prezident İlham Əliyevin yeni vəziyyətə çevik və adekvat reaksiyası nəticəsində virusun ölkəmizə vura biləcəyi zərərlər minimuma endirilib, qabaqçılıq tədbirlər görüldü. Məhz belə addımlar sayəsində bu gün Azərbaycan pandemiya ilə mübarizədə daha az zərərli üzləşən ölkə kimi qəbul edilir.

Koronavirusla əlaqədar ölkəmizin bütün sərhədlərində səmşinlərin və yüngül minik nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinə müvafiqəti məhdudiyət qoyulsa da, idxal-ixrac əməliyyatları və tranzit yükdaşımaları maneəsiz həyata keçirilir. Pandemiya-ya qarşı mübarizədə gömrük əməkdaşları gücləndirilmiş rejimdə fəaliyyətlərini davam etdirirlər.

Burada bir məqama da toxunmaq istərdik. Bir müddət bundan əvvəl İqtisadiyyat Nazirliyi və Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) yerli məhsulların ixrac cəhəfinin genişləndirilməsi, qeyri-neft məhsullarının ixracı üçün yeni və mövcud ixrac bazarlarına çıxış imkanlarının tədqiqi, “Made in Azerbaijan” brendinin təşviqi məqsədilə xarici bazar araşdırmaları ilə bağlı ixracatçıların müraciətlərinin qəbulunu elan etmişdi.

İxracatçıların müraciətləri üzrə müsabiqənin nəticələrinə əsasən, sahəkarlıq subyektləri tərəfindən təqdim olunmuş konkret istiqamətlər nəzərə alınmaqla 12 yerli şirkət üçün Çinin quru meyvə və şərab məhsulları bazarları, Qazaxıstanın alkoqollu içkilər bazarı, Rusiyanın quru meyvələrdən hazırlanmış çips, nar şirəsi, fəraş pomidor, qara çay, gilaz bazarları, İngiltərənin qurudulmuş xurma bazarı, İsrailin qənnadı məmulatları bazarı, Belçikanın fındıq bazarı, Səudiyyə Ərəbistanının ağac kömürü bazarı araşdırılıb. Araşdırmalar məhsulların istehsal, ixrac və istehlak həcmi, artım tempi, bazarların rəqabət vəziyyəti, inkişaf dinamikası, əsas iştirakçıları, mövcud dinamika, qiymətlər və sair məsələləri əhatə edir.